

מיסוי הכנסות מפעילות במטבעות וירטואליים

מסמך זה עוסק בנושא מיסוי הכנסות מפעילות במטבעות וירטואליים. המסמך כולל רקע על התפתחות המטבעות הווירטואליים, נתונים על מסחר במטבעות וירטואליים ותיאור המיסוי המוטל על הפעילות במטבעות וירטואליים.

1. רקע: מטבעות וירטואליים¹

לפי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, אחד מתפקידיו של הבנק הוא "להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה". בהתאם לחוק בנק ישראל ולחוק מטבע השקל החדש, ההילך החוקי בישראל הוא "שקל חדש"². כחלק מהתפתחות המסחר המתבצע באמצעים אלקטרוניים, התרחב בשנים האחרונות השימוש וההשקעה באמצעים אלקטרוניים באמצעות טכנולוגיית רישום מבוזרת – מערכות מחשב המאובטחות באמצעות טכנולוגיית הצפנה (קריפטוגרפיה) של ביזור, שאינה תלויה בגוף מרכזי אחד.

אבטחה נפוצה מסוג זה היא זו המבוססת על בלוק צ'יין (Block chain), כלומר אבטחה המבוססת על רשת משתמשים המאשרים ומאמתים את הפעולות או הטרנזקציות; המשתמשים הם הקובעים את הערך של אמצעי התשלום המבוזר, כדוגמת **ביטקוין** (Bitcoin) שהוא הנפוץ ביותר. לא לכל האמצעים הווירטואליים המבוזרים יש טכנולוגיה דומה. כך למשל, **את'ריום** (Ethereum) היא פלטפורמה שבה אפשר לסחור ב"חוזה חכם" או ב"אסימון" (token) שיש לו ערך או זכות ראויה לקבל תמורה (כל אמצעי התשלום המבוזרים להלן: מטבע וירטואלי). במקרים רבים אפשר לשלם באמצעות המטבע הווירטואלי בעבור נכסים, סחורות ושירותים (סחר חליפין) וכן אפשר להחזיק בו לצורך השקעה, למשל אם המחזיק צופה עליית ערך של המטבע הווירטואלי.

כאמור לעיל, המטבעות הווירטואליים אינם נכללים בהגדרת מטבע בישראל. בניגוד למטבע הנקוב בישראל, שאותו מנפיק גוף מרכזי, הנפקת מטבעות וירטואליים היא מבוזרת ואינה תלויה בגוף מרכזי אחד. כמו כן, מטבע זר מוגדר בחוק בנק ישראל: "שטרי כסף או מעות שהם הילך חוקי במדינת חוץ ואינם הילך חוקי בישראל". בהתאם לכך, המטבעות הווירטואליים, שאינם מוחשיים כמו שטר כסף ומעות (מטבעות), אינם נכללים גם בהגדרת מטבע חוץ. בפסק דין קופל נגד פקיד שומה רחובות מחודש מאי 2019³ טענה רשות המיסים כי עד שנת 2019 הביטקוין אינו "הילך חוקי" בכלל המדינות, ועל כן ממילא אי-אפשר להתייחס אליו כאל "מטבע" או "מטבע זר", אולם התשלום באמצעות הביטקוין מותר. בפסק הדין השופט הסכים עם רשות המיסים וקבע שהביטקוין הוא לא מטבע, שכן אינו

¹ רשות המיסים, חוזר מס הכנסה 2018/5, 17 בינואר 2018.

² [חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה-1985.](#)

³ בית משפט המחוזי מרכז-לוד, ע"מ 11503-05-16 קופל נ' פקיד שומה רחובות, 19 במאי 2019.

תואם להגדרות של מטבע או של מטבע זר לפי חוק בנק ישראל. בפסק הדין נקבע גם כי הביטקוין אינו תחליף לכסף או למטבע במדינה אחרת; הביטקוין אינו מטבע גם לצורך כלכלי או משפטי ואינו מטבע לצורכי מס, כך ששינוי בערכו של הביטקוין אינו נחשב שינוי בהפרשי הצמדה על מטבע זר (הפרשי שער) אשר פטורים ממס. כמו כן, בהחלטה של בית המשפט העליון בעניין ערעור של ביטס אופ גולד נגד בנק לאומי לישראל נקבע כי: "הביטקוין (Bitcoin) הוא סוג של נכס דיגיטלי בעל ערך, הנכלל בקבוצה המכונה 'מטבעות וירטואליים' ומשמש, בהסכמת קהילת המשתמשים בו, כאמצעי תשלום עבור סחורות או שירותים, להמרה למטבעות אחרים ואף לצורך השקעה. יחידה דיגיטלית זו היא יוזמה פרטית המונפקת על ידי מערכת מחשבים מבוזרת שאינה נמצאת בשליטת גורם מרכזי או רשמי; וזאת בשונה ממטבע 'רגיל', שלגביו נקבע כי הוא אמצעי תשלום שלא ניתן לסרב לקבלו על פי דין (הילך חוקי). העברת ביטקוין בין משתמשים נעשית במישרין מבלי שנדרש גורם מתווך, כדוגמת מוסד פיננסי, שיבצע את העסקה".⁴

בחודש נובמבר 2018 פרסם **בנק ישראל** דוח בנושא מטבעות דיגיטליים בהנפקת בנקים מרכזיים.⁵ לפי הדוח, בנקים מרכזיים בעולם בוחנים אפשרות להנפיק מטבעות דיגיטליים, אולם עד מועד כתיבת הדוח לא עשו זאת. גם בנק ישראל עוקב אחר ההתפתחויות בתחום זה כדי לבחון בעתיד אפשרות הנפקת שקל דיגיטלי.

בחודש מרץ 2019 פרסמה **רשות ניירות ערך** דוח של הוועדה לבחינת אסדרה של הנפקות מטבעות קריפטוגרפיים מבוזרים לציבור.⁶ הוועדה סיווגה את המטבעות הקריפטוגרפיים לשלושה סוגים:

Currency Tokens: שימוש כאמצעי תשלום, סליקה או סחר חליפין בלבד, שאינם מקנים זכויות נוספות (כגון הבטחה לתשואה או בעלות בנכס נוסף) ואינם נשלטים על ידי גורם מרכזי. מטבעות אלה לא ייחשבו נייר ערך.

Utility Tokens: מגלמים זכות למוצר או לשירות, ונרכשים למטרת צריכה ושימוש בלבד ולא למטרת השקעה. מטבעות אלה לא ייחשבו נייר ערך.

Security Tokens: מקנים זכויות דומות לניירות ערך ועל כן מטבעות אלה ייחשבו נייר ערך.

לפי הדוח, בשנים 2017 ו-2018 גויסו על ידי מיזמים ישראלים כ-2.1 מיליארד דולר ב-79 הנפקות ראשוניות של מטבעות קריפטוגרפיים (ICOs),⁷ שהם נתח משמעותי מסך הגיוסים ביחס לגודל המדינה. הוועדה רואה בתעשייה המבוססת על טכנולוגיית הרישום המבוזר תעשייה חדשנית שיש לה פוטנציאל לשנות את העולם הפיננסי ולייעלו. מאפייניה הייחודיים של ישראל ומעמדה העולמי בתעשייה זו יכולים להביא לכך שלתעשייה זו תהיה תרומה לצמיחת המשק הישראלי. לפי המלצות הוועדה, הואיל והתחום הוא חדשני יש צורך בצעדים האלה: משטר גילוי ייעודי להצעה ולמכירה של נכסים קריפטוגרפיים לציבור מבחינת תשקיף ודיווח שוטף מכוח חוק ניירות ערך; הקמת סביבה

⁴ בית המשפט העליון, [ביטס אופ גולד נגד בנק לאומי לישראל](#), 25 בפברואר 2018.

⁵ בנק ישראל, [הצוות ללימוד ובחינה של מטבעות דיגיטליים בהנפקת בנקים מרכזיים - דוח מסכם](#), נובמבר 2018.

⁶ רשות ניירות ערך, [הוועדה לבחינת אסדרה של הנפקת מטבעות קריפטוגרפיים מבוזרים לציבור-דו"ח סופי](#), מרץ 2019.

⁷ **ICO: Initial Coin Offering** או הצעת מטבע ראשונית, גיוס הון ראשוני תמורת הנפקת מטבע דיגיטלי.

רגולטורית מקלה ומותאמת לחברות המשתמשות בטכנולוגיה החדשה לצורך אספקת מוצרים ושירותים פיננסיים; **הקמת פלטפורמה ייעודית למסחר בנכסים קריפטוגרפים שהם ניירות ערך.**

בחודש ינואר 2020 פרסמה **רשות ניירות ערך** דוח של הוועדה לקידום ולמיסודם של שווקים דיגיטליים בישראל.⁸ לפי הדוח, הרשות רואה בשימוש בטכנולוגיות חדשות, כמו בלוקצ'יין, פוטנציאל לקידום שוק ההון בישראל, וממליצה על קידום השימוש בפלטפורמות דיגיטליות למסחר בניירות ערך. לפי הדוח, אף גוף עדיין לא הגיש לרשות לניירות ערך בקשה להקים בישראל פלטפורמה ייעודית למסחר בנכסים קריפטוגרפים שהם ניירות ערך, כפי שהוצע בדוח של הוועדה לבחינת אסדרה של הנפקות מטבעות קריפטוגרפים מבזרים לציבור, המוזכר לעיל.

צוות בין-משרדי שהוקם על ידי שר האוצר,⁹ בהשתתפות משרד המשפטים, רשות ניירות ערך, אגף תקציבים במשרד האוצר, הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, מחלקת מערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הרשות לאיסור הלבנת הון ולמימון טרור ורשות המיסים פירסם דוח סופי בפברואר 2019. הצוות המליץ על הקמת ארגז חול רגולטורי (Regulatory Sandbox), כדי ליצור סביבה רגולטורית שתאפשר התפתחות וצמיחה של חברות פינטק בישראל מצד אחד, ומצד אחר תקטין את הסיכונים לציבור. במסגרת התוכנית החברות הפועלות תזכינה להקלות רגולטוריות לתקופה מוגבלת, תוך ליווי ובקרה צמודים של הרגולטור.

לפי מחקר של חברת Sphinx,¹⁰ שנעשה בעבור **איגוד הביטקוין הישראלי**, בסוף 2019 פעלו בישראל כ-134 חברות בתחום, אשר גייסו עד כה במצטבר כ-2.1 מיליארד דולר (כ-7.3 מיליארד ש"ח). החברות פועלות במגוון יישומים בתחום, כפי שמוצג בלוח 1 להלן.

לוח 1 – פעילות חברות בתחום המטבעות הווירטואליים לפי תחום

תחום	מספר	דוגמה לחברות
פיתוח יישומים על בלוקצ'יין	48	Key2 – תגמול משתמשים בהתאם להצלחתם בהעברת מידע שימושי
החלפת מטבעות	37	BANCOR – החלפת מטבעות על בסיס פלטפורמת ה-Ethereum
פיתוח ארנקים	19	Breez – ארנק המאפשר העברה מהירה של מטבעות דיגיטליים
פיתוח בלוקצ'יינים	10	BriefTrace – פיתוח בלוקצ'יין מבוסס על IoT, ליצירת רשת מכירות גלובלית
פיתוח מטבעות דיגיטליים	7	BUFF – השקת מטבע שמתחבר להישגים שנצברים במשחקי מחשב
תחומים אחרים	13	ICOs, אבטחת סייבר על בלוקצ'יין, כרייה, אבטחת עסקאות, רגולציה על עסקאות לא חוקיות, מעקב אחר הבלוקצ'יין של ביטקוין
סך הכול	134	

⁸ רשות ניירות ערך, [הוועדה לקידום ולמיסודם של שווקים דיגיטליים בישראל](#), ינואר 2020.

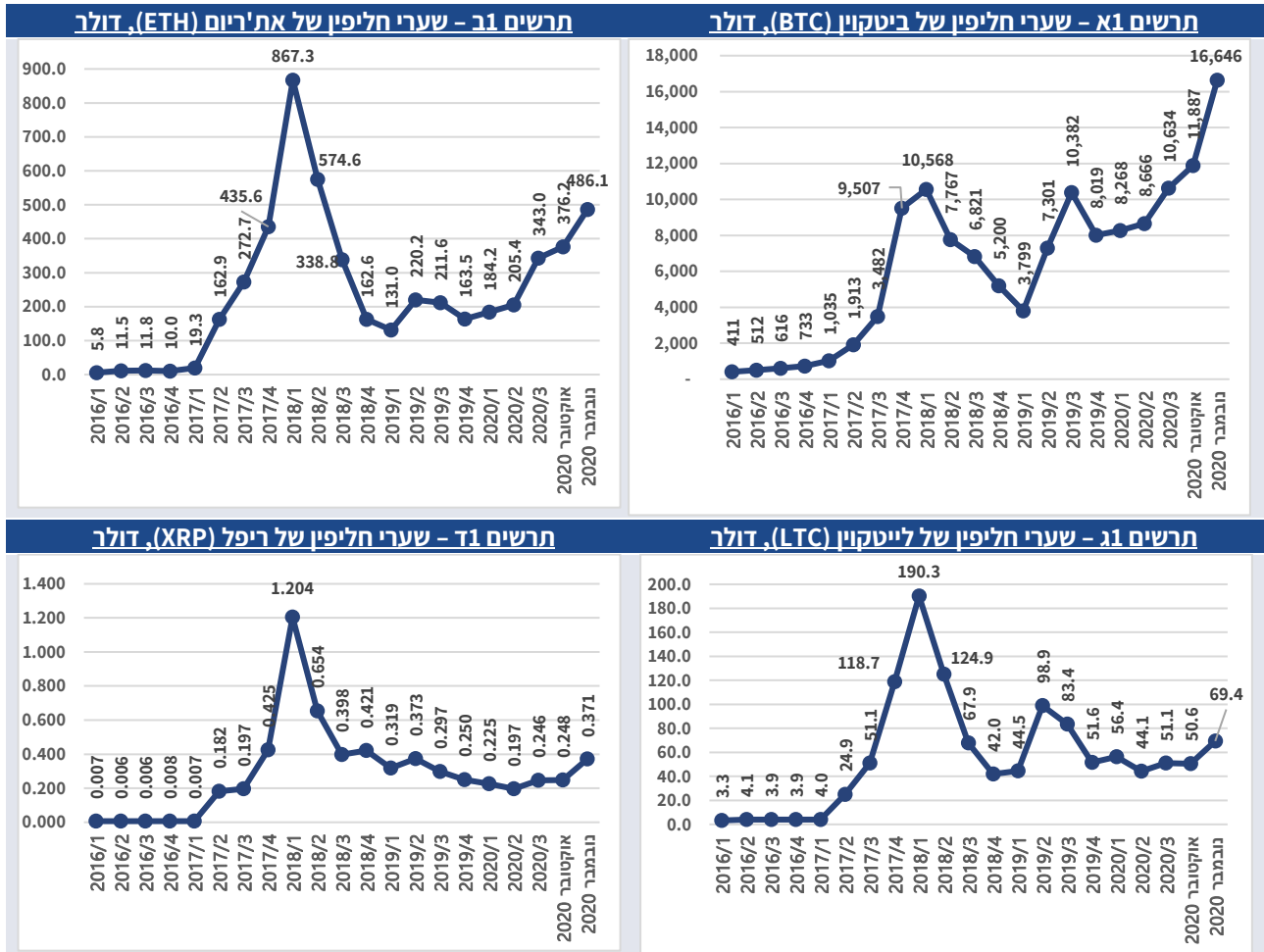
⁹ משרד האוצר, [דוח הצוות הבין-משרדי לבחינת הקמתה של סביבת ניסוי לחברות טכנולוגיה פיננסיות](#), ינואר 2019.

¹⁰ חברת Sphinx, [סקירת שוק הביטקוין והבלוקצ'יין בישראל](#), מחקר שנערך בעבור איגוד הביטקוין בישראל, פברואר 2020.

2. נתונים על המסחר במטבעות וירטואליים בשנים האחרונות

בתרשים 1 שלהלן מוצגים שערי החליפין בדולר האמריקני של המטבעות הווירטואליים: ביטקוין (BTC), את'ריום (ETH), לייטקוין (LTC) וריפל (XRP) לפי ממוצע רבעוני בשנים 2016 עד נובמבר 2020.

תרשים 1 - שערי החליפין של מטבעות וירטואליים בשנים 2016 עד נובמבר 2020 (בדולרים)¹¹

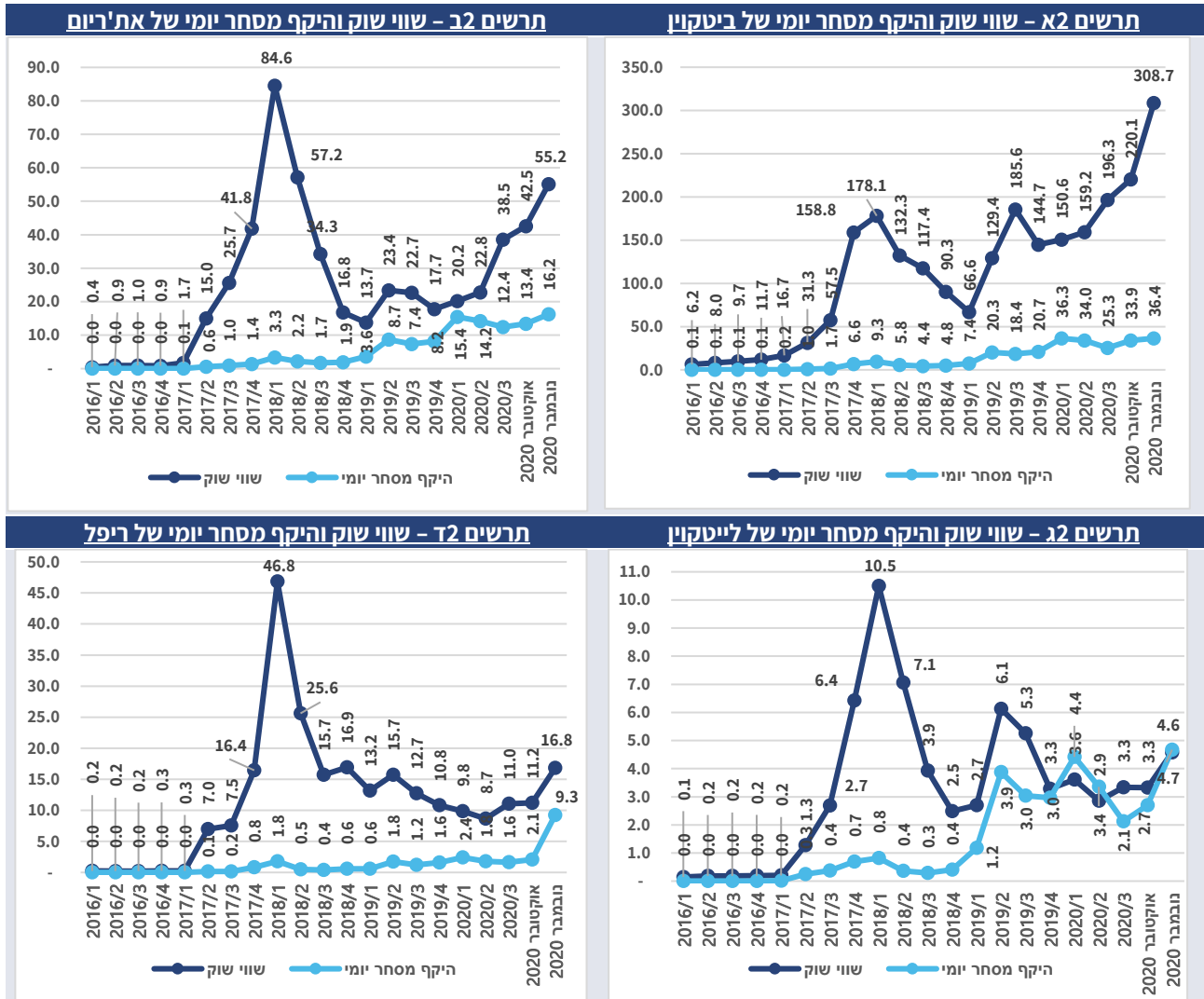
מהתרשימים אפשר ללמוד כמה דברים:

- בחודש נובמבר 2020 שער הסגירה היומי הממוצע של **ביטקוין** אחד היה 16,646 דולר, בהשוואה ל-411 דולר ברבעון הראשון של שנת 2016 – עלייה של **3,953%**;
- בחודש נובמבר 2020 שער הסגירה היומי הממוצע של **את'ריום** אחד היה 486.1 דולר, בהשוואה ל-5.8 דולר ברבעון הראשון של שנת 2016 – עלייה של **8,333%**;
- בחודש נובמבר 2020 שער הסגירה היומי הממוצע של **לייטקוין** אחד היה 69.4 דולר, בהשוואה ל-3.3 דולר ברבעון הראשון של שנת 2016 – עלייה של **2,024%**;
- בחודש נובמבר 2020 שער הסגירה היומי הממוצע של **ריפל-XRP** אחד היה 0.371 דולר, בהשוואה ל-0.007 דולר ברבעון הראשון של שנת 2016 – עלייה של **5,031%**.

¹¹ CMC – CoinMarketCap, Cryptocurrency Prices by Market Cap, history data: [Bitcoin](#), [Ethereum](#), [Litecoin](#), [Rippel-XRP](#), accessed: December 7th 2020.

בתרשים 2 שלהלן מוצגים ממוצע רבעוני של שווי השוק (Market Cap) וממוצע רבעוני של היקפי המסחר היומיים (Volume) של מטבעות וירטואליים במיליארדי דולרים משנת 2016 ועד נובמבר 2020.

תרשים 2 - שווי שוק והיקף מסחר יומי במטבעות וירטואליים 2016 ועד אוקטובר 2020 (מיליארדי דולר)¹²

מהתרשימים אפשר ללמוד כמה דברים:

- בנובמבר 2020 שווי השוק הממוצע של **ביטקוין** היה כ-308.7 מיליארד דולר - עלייה של **4,481%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016. ממוצע היקף המסחר היומי היה כ-36.4 מיליארד דולר - עלייה של **53,382%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016;
- בנובמבר 2020 שווי השוק הממוצע של **את'ריום** היה כ-55.2 מיליארד דולר - עלייה של **12,224%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016. ממוצע היקף המסחר היומי היה כ-16.2 מיליארד דולר - עלייה של **108,522%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016;

¹² CMC – CoinMarketCap, Cryptocurrency Prices by Market Cap, history data: [Bitcoin](#), [Ethereum](#), [Litecoin](#), [Rippel-XRP](#), accessed: December 7th 2020.

- בנובמבר 2020 שווי השוק הממוצע של **לייטקוין** היה כ-4.6 מיליארד דולר, עלייה של **3,045%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016. ממוצע היקף המסחר היומי היה כ-4.7 מיליארד דולר – עלייה של **235,527%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016.
- בנובמבר 2020 שווי השוק הממוצע של **ריפל-XRP** היה כ-11.2 מיליארד דולר – עלייה של **6,737%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016. ממוצע היקף המסחר היומי היה כ-9.3 מיליארד דולר – עלייה של **1,205,525%** לעומת הרבעון הראשון של שנת 2016.

מהנתונים בתרשימים 1 ו-2 דלעיל אפשר לראות כי בשנים 2016 עד חודש נובמבר 2020 חל גידול חד בשווי המטבעות הווירטואליים, בשווי השוק ובהיקף המסחר היומי.

כמו כן, בחודש נובמבר 2020 עלה שווי השוק בחדות בהשוואה ליתר החודשים בשנים 2019–2020. כאשר שווי השוק של כל 7,929 המטבעות הווירטואליים שנסחרו היה בין כ-400 מיליארד דולר בתחילת חודש נובמבר 2020 לכ-580 מיליארד דולר בסוף חודש נובמבר 2020. משקל שווי השוק של ביטקוין מסך שווי השוק של כל המטבעות הווירטואליים בחודש נובמבר 2020 היה בטווח של 61%–67%. יש לציין כי בחודש ינואר 2018 שווי השוק של כל המטבעות הגיע לשיא של כ-830 מיליארד דולר.¹³

3. סיווג המיסוי של פעולות במטבעות וירטואליים¹⁴

מטבע וירטואלי יכול להגיע לידי אדם בכמה דרכים, ובהן רכישה ישירה מאדם אחר, קבלתו כתמורה בעד סחורות או שירותים שניתנו, על ידי "כרייה" (Mining) של מטבע חדש, וכתמורה בעבור אימות עסקאות ברשת הבלוקצ'יין. בסעיפים שלהלן נפרט את סוגי המיסים שחלים על מגוון הדרכים בעת קבלת מטבע וירטואלי או מכירתו.

3.1 תשלום בעבור סחורות ושירותים באמצעות מטבע וירטואלי

במצב שבו תשלום אינו באמצעות מטבע שהוא הילך חוקי, כלומר שקל חדש או מטבע זר – קרי: תשלום שלא באמצעות כסף אלא באמצעות נכס אחר – מדובר בעסקת חליפין או עסקת "ברטר" (barter). בעד מתן שירותים ומכירת סחורות אפשר לשלם במטבע וירטואלי. כאמור, המטבע הווירטואלי מוגדר אפוא כנכס ולכן על המוכר אשר מקבל את המטבע הווירטואלי עשויים לחול שני אירועי מס: **1.** בעת קבלת תמורה בגין מכירת נכס או מתן שירות (כמו בעסקה רגילה); **2.** בגין ההכנסה ההונית או העסקית, לפי העניין, בעת מכירת המטבע הווירטואלי, קרי המרתו למטבע מקומי או מטבע זר או קבלת תמורה בעסקת ברטר (נכס או מטבע וירטואלי אחר).

3.2 מסחר במטבע וירטואלי

על פי סעיף 88 לפקודת מס הכנסה¹⁵ הגדרת "נכס" כוללת, בין היתר, כל רכוש, בין אם מדובר בנכס מוחשי ובין אם מדובר בנכס בלתי מוחשי. מטבע וירטואלי הוא רכוש של המחזיק בו, ולפיכך הוא נכלל בהגדרת "נכס".

¹³ CMC – CoinMarketCap, [Global Charts](https://www.coinmarketcap.com/global-charts), Charts: Total Market Capitalization and Percentage of Total Market Capitalization (Dominance), accessed: December 9th 2020.

¹⁴ רשות המיסים, חוזר מס הכנסה **2018/5**, 17 בינואר 2018.

¹⁵ [פקודת מס הכנסה הנוסח החדש, התשכ"א-1961](#).

בהתאם לכך, ועל פי חוזר מס הכנסה 2018/5 של רשות המיסים, מכירה של מטבע וירטואלי תסווג כהכנסה הונית לפי פרק ה' לפקודת מס הכנסה. אולם, אם ההכנסה ממכירה של המטבע הווירטואלי עומדת במבחנים המשפטיים להגדרת עסק שנקבעו בפסיקה, ההכנסה עשויה להיות מחויבת כהכנסה פירותית ולא כהכנסה הונית, ובמקרה כזה יחול שיעור המס בהתאם לסעיפים 121 או 126 לפקודה (שיעור מס שולי או מס חברות).

שיעורי המס המוטלים בישראל בשנת 2020 על הכנסה פירותית ועל הכנסה הונית:¹⁶

- **הכנסה פירותית** היא בעיקר הכנסה מעסק או ממשלח יד (סעיף 2(1) לפקודה) או הכנסה משכר (סעיף 2(2) לפקודה). שיעור המס על הכנסה פירותית חייבת ליחידים הוא בהתאם למדרגות המס השולי החל על היחיד, שיעור המס השולי במדרגות המס הוא מ-10% עד 50%. שיעור המס שחל על הכנסה חייבת שהפיקה חברה הוא מס חברות בשיעור של 23%.
 - **הכנסה הונית** היא הכנסה ממכירה של נכס בהתאם להגדרה בפרק ה' לפקודת מס הכנסה. שיעור המס שחל על יחיד הוא 25% בהתאם לסעיף 91 לפקודה (למעט חריגים, למשל מכירה של מניה על ידי יחיד שהוא בעל שליטה ואז שיעור המס יהיה 30%), שיעור מס שחל על חברה הוא מס החברות קרי 23%.
- לפי חלק ה' לפקודה, על מכירה של נכס יש לדווח לרשות המיסים תוך 30 ימים.¹⁷ לפיכך, בהתאם לחוזר מס הכנסה ולפסיקה שלפיה מטבע וירטואלי הוא נכס, יש לדווח לרשות המיסים על מכירת מטבע וירטואלי תוך 30 ימים. עם זאת, החוזר בדבר דיווח על מכירה של מטבע וירטואלי הוא חדש יחסית והוחל משנת 2018, ועל כן אין עדיין בידי רשות המיסים נתונים על סך הכנסות ממיסים שנגבו בגין הרווחים ממכירה של מטבעות וירטואליים.¹⁸

3.3 קבלת מטבע וירטואלי בעבור כרייה או בעבור ביצוע אימות עסקאות

- פעולת כרייה של מטבע וירטואלי היא יצירה של מטבע וירטואלי חדש אשר לא היה קיים לפני כן ולא התקבל מאדם אחר. כאמור הפעולה נעשית על ידי העמדת כוח מחשב לשם ביצוע אימות עסקאות ברשת הבלוקצ'יין. קבלת התמורה בגין הכרייה (בגין אימות עסקאות) מסווגת באחת משתי הדרכים שלהלן:
- במצב שבו קבלת התמורה במטבע וירטואלי, מבוצעת במסגרת עסק, כלומר מתקיימים המבחנים המשפטיים מהפסיקה לעניין עסק, התמורה תסווג **כהכנסה פירותית**.
 - במצב שבו קבלת התמורה במטבע וירטואלי היא במסגרת לא עסקית, כלומר היא אינה חלק מההכנסה העסקית העיקרית או מהכנסה פרטית (למשל העמדת המחשב הפרטי בבית לצורך כרייה או אימות עסקאות) בעת קבלה או יצירה של המטבע הווירטואלי החדש שלא היה קיים לפני כן, לא חל אירוע מס. בעת מכירתו או בעת המרתו למטבע שהוא שקל חדש או מטבע זר, יחול אירוע מס והכנסה תסווג **כהכנסה הונית**.

תהליך הכרייה או אימות העסקאות דורש זמן עבודה, ציוד מחשב עם יכולות עיבוד גבוהות במיוחד וצריכת חשמל. בכל עסקה במטבע וירטואלי מתקיים תהליך של **אימות עסקה**, והמשתמשים ברשת הבלוקצ'יין צריכים לאמת או לאשר את העסקה. אימות או אישור העסקה נעשה על ידי העמדת כוח המעבד ומנתח את מרכיבי העסקה ושל

¹⁶ [פקודת מס הכנסה הנוסח החדש, התשכ"א-1961](#), שיעורי מס על הכנסה פירותית: סעיפים 121 ו-126; שיעור מס על הכנסה הונית של יחיד: סעיף 91.

¹⁷ ש.ס. סעיף 91(ד).

¹⁸ שלומי פיליפ, מנהל מחלקת עלויות חקיקה, החטיבה לתכנון וכלכלה, רשות המיסים, דוא"ל, 21 בדצמבר 2020.

ההצפנה של העסקה. בעבור אימות עסקה מקבלים תגמול המותנה במהירות העיבוד של הניתוח, כלומר הראשון שמצליח לאמת את העסקה מקבל את התגמול הגבוה ביותר והשני מקבל תגמול נמוך יותר וכן הלאה. האחרונים שמאמתים את העסקה מקבלים תגמול שהוא אפסי ועשוי להיות נמוך מגובה הוצאות החשמל ועלויות ההשקעה בצידוד ובמחשוב, כלומר הוא אף עשוי להניב הפסד. **לפיכך, לפי רשות המיסים בעבור רוב הגורמים שמבצעים כרייה ואימות עסקאות מדובר בגורמים שזהו עיסוקם.**¹⁹ יש לציין כי תהליך הכרייה המתואר המאפיין את כריית הביטקוין, המטבע הווירטואלי הנפוץ ביותר, אולם ייתכן שתהליך הכרייה והתגמול של מטבעות וירטואליים אחרים הוא תהליך שונה מהמתואר לעיל.

3.4 מס ערך מוסף בעסקאות של מטבעות וירטואליים

בהתאם לחוזר מס הכנסה 2018/5 של רשות המסים, מע"מ יחול על הכנסות ממטבעות וירטואליים אם מדובר בהכנסות מעסק. לרוב, מי שפעילותו מגיעה לכדי עסק, אולם הפעילות היא בתחום הפיננסי, נרשם ומסווג כ"מוסד כספי" – בדומה לבנקים ולחברות ביטוח – והכנסותיו תתחייבנה לפי סעיף 4(ב) לחוק מע"מ כמס שגר וריווח (מע"מ פיננסי);²⁰ מי שעיסוקו הוא כרייה של מטבעות וירטואליים יסווג ויירשם כעוסק, ועסקאותיו יחויבו במע"מ בשיעור מלא או בשיעור אפס (במקרה של יצוא) לפי העניין; עוסק שיש לו הכנסות שצמחו ממטבעות וירטואליים, אולם אין זה עיסוקו, לא יחויב במע"מ על אותם ההכנסות.

¹⁹ מיכאל אסולין, מנהל מחלקת עידוד והשקעות הון במחלקה המקצועית ברשות המיסים, שיחת טלפון, 26 בנובמבר 2020.

²⁰ [חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975](#).